

[Finansministeren.]

regnskaber for nogle få måneder og oplysninger om de vigtigste indbetalinger og udbetalinger for første halvdel af finansåret. Det synes dog givet, at forbrugsafgifterne vil gå ind med ca. 200 mill. kr. mere end antaget ved finanslovens vedtagelse. Dette skyldes, at væksten i den økonomiske aktivitet i 1964 har været større end oprindelig påregnet. Også en række mindre indtægtsposter ventes at blive større end budgetteret, f. eks. bøder og statens andel af nationalbankens overskud. De samlede driftsindtægter i 1964-65 anslås nu til ca. 12.375 mill. kr., hvilket er ca. 225 mill. kr. — eller knap 2 pct. — mere end det beløb, der er opført på finansloven.

Drifts- og anlægsudgifterne er på finansloven optaget med ca. 11.575 mill. kr. Disse udgifter skønnes nu at blive godt 11.350 mill. kr., d. v. s. en mindreudgift på 225 mill. kr. I lighed med i fjor må man regne med, at de civile anlægsudgifter bliver noget lavere end budgetteret — sandsynligvis ca. 75 mill. kr. mindre. Dette skyldes vel for en del, at igangsættelsen af nye offentlige byggearbejder på grund af den høje aktivitet blev udskudt til oktober, men der synes tillige fortsat at være tendens til, at en række arbejder ikke afvikles i det planlagte tempo. Ved siden af mindreudgiften på anlægsbudgettet synes der imidlertid også at være udsigt til besparelser på de civile driftsudgifter. Af større enkelte besparelser kan nævnes udskydelsen af den 13. alm. vurdering, mindre tab end forventet ved realisation af kornlagre af 1963-høsten, lavere udgifter ved arbejdsløshedsforsikringen og større indtægter af retsafgifter end oprindelig påregnet. På den anden side må der som helhed regnes med større udgifter end budgetteret ved den sociale lovgivning.

Med driftsindtægter, der skønnes at blive over 200 mill. kr. større end budgetteret, og forventede besparelser på drifts- og anlægsbudgettet af en tilsvarende størrelsesorden må det antages, at overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet i år bliver over 1 milliard kr. Det er ca. 450 mill. kr. mere end finanslovens tal, men kun ca. 100 mill. kr. mere end overskuddet på foregående års regnskab. Der er således ikke tale om nogen stramning af finanspolitikken, men

kun om en videreførelse af den finanspolitiske linje, der blev lagt med omsens indførelse og fortsat med helhedsløsningen, og som i det mindste må fastholdes i det kommende finansår. Det må også understreges, at det større afgiftsproveneri ikke er udtryk for nogen skærpelse af beskatningen, men kun for, at der er lagt en dæmper på en efterspørgselsstigning, der gik ud over, hvad man forventede i marts.

Det må endelig tages i betragtning, at indbetalingen af bunden opsparing blev tilendebragt i april kvartal. Dette betød en væsentlig lempelse af finanspolitikken, idet indbetalingen af de i alt 540 mill. kr. havde været koncentreret på 5 måneder.

Saldoen på kapitalbudgettet forventes at blive en nettoudgift på ca. 350 mill. kr., når hensyn tages til genudlån af ca. 60 mill. kr. til el-værkerne. Kasseoverskuddet — forskellen mellem overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet og underskuddet på kapitalbudgettet — må herefter påregnes at blive knap 700 mill. kr. Det forventede kasseoverskud for indeværende år er således af nogenlunde samme størrelse som regnskabstallet fra i fjor.

Det kasseoverskud, der nu regnes med for indeværende finansår, er ca. 3 gange større end budgetteret på finansloven. Det er blevet kritiseret, at der kan fremkomme så stor en afvigelse på skønnet over en vigtig finanspolitisk størrelse. Heroverfor må jeg dog gøre opmærksom på, at kasseoverskuddet — og for den sags skyld også overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet — ikke er en størrelse, som man budgetterer på samme måde som de enkelte indtægts- og udgiftsposter. Kasseoverskuddet er forskellen mellem samtlige indtægter og udgifter på drifts-, anlægs- og kapitalbudgetterne, og ændringen af kasseoverskuddet skyldes afvigelser på 1 à 2 pct. på disse indtægter og udgifter, der er af størrelsesordenen 12-13 milliarder kr. Der vil altid være usikkerhed forbundet med budgetteringen, og forskydninger af den angivne størrelse må betragtes som små.

Det finanslovforslag, der nu fremsættes, bygger på en række forudsætninger. Vi ved allerede i dag, at forudsætningerne vil være anderledes, når det ny finansår begynder. Jeg skal derfor først omtale forudsætningerne for finanslovforslaget og derefter